

СОДЕРЖАНИЕ

ПАТРИАРШИЕ ЭНЦИКЛИКИ И ГРАМОТЫ БЛАГОСЛОВЕНИЯ

Кондак ЕГО СВЯТЕЙШЕСТВА ГАРЕГИНА II, ВЕРХОВНОГО ПАТРИАРХА И КАТОЛИКОСА ВСЕХ АРМЯН , по случаю 850-летия смерти Св. Нерсеса Шнорали.	5
---	---

ОФИЦИАЛЬНОЕ

Заявление Верховного духовного совета по поводу 100 дней блокады Бердзорского (Лачинского) коридора	9
Собрание Верховного духовного совета	11
Доклад канцлера Первопрестольного Св. Эчмиадзина АРХИЕПИСКОПА АРШАКА ХАЧАТРЯНА о деятельности Первопрестольного Св. Эчмиадзина в 2022 году, представленный на собрании Верховного духовного совета	14

ПРОПОВЕДИ

Проповедь АРХИЕПИСКОПА ХАЖАКА ПАРСАМЯНА , произнесенная во время Св. Литургии в монастыре Св. Гаяне	26
Проповедь АРХИМАНДРИТА РУБЕНА ЗАРГАРЯНА , произнесенная во время Св. Литургии в монастыре Св. Гаяне	29
Проповедь АРХИЕПИСКОПА ЕЗНИКА ПЕТРОСЯНА , произнесенная во время Св. Литургии в монастыре Св. Гаяне	34

РЕЛИГИОВЕДЕНИЕ

ДЬЯКОН АРАМАИС АЗИЗЯН — Предания и исторические упоминания об Армянском Святом мире	39
АЛЕКСАНДР МЕНЬ — Истоки религии	51

ИСТОРИКО-ФИЛОЛОГИЧЕСКИЕ ИССЛЕДОВАНИЯ

- АШХУНДЖ ПОГОСЯН** — Коллекция ковров в музеях Первопрестольного Святого Эчмиадзина (основные типы и их значение в изучении культуры армянского ковроделия) 66
- МГЕР КУМУНЦ** — Монастырский комплекс и поселение Ерицванк—Арцваник провинции Багк исторического Сюника: *этимология топонима* 84

СООБЩЕНИЯ

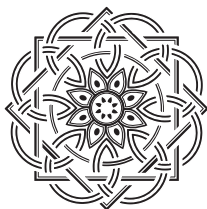
- КАРИНЕ АРАКЕЛЯН** — Язык портрета Аршака Чопаняна 97
- АЛЕКСАНДР РЫБИН** — Ниневийские христиане. 105

РЕЦЕНЗИИ. БИБЛИОГРАФИЯ

- АСАТУР САРЬЯН** — Попытка оценки. 125

НЕКРОЛОГИ

- Геворг Тер-Варданян 142

CONTENTS

PONTIFICAL ENCYCLICALS, LETTERS OF BLESSING

Encyclical of HIS HOLINESS KAREKIN II, CATHOLICOS OF ALL ARMENIANS , on the occasion of the 850 th death anniversary of St. Nerses the Graceful.	5
--	---

OFFICIAL

The statement of the Supreme Spiritual Council regarding the 100 th day of blocking the Berdzor (Lachin) corridor	9
Meeting of the Supreme Spiritual Council	11
Report of H.E. ARCHBISHOP ARSHAK KHACHATRYAN , Chancellor of the Mother See of Holy Etchmiadzin, on the activity of the Mother See of Holy Etchmiadzin in 2022, made during the meeting of the Supreme Spiritual Council . .	14

SERMONS

Sermon delivered by H.E. ARCHBISHOP KHAJAG BARSAMIAN during the Divine Liturgy celebrated at St. Gayane Monastery	26
Sermon delivered by ARCHIMANDRITE RUBEN ZARGARYAN during the Divine Liturgy celebrated at St. Gayane Monastery	29
Sermon delivered by H.E. ARCHBISHOP YEZNIK PETROSYAN during the Divine Liturgy celebrated at St. Gayane Monastery	34

RELIGIOUS STUDIES

DEACON ARAMAYIS AZIZYAN — Traditions and historical references about the Armenian Holy Myron	39
ALEXANDER MEN — Origins of Religion	51

HISTORICAL-PHILOLOGICAL STUDIES

- ASHKHUNJ POGHOSYAN** — The rug collection of Holy Etchmiadzin museums
(main types and their importance for the study of the Armenian carpet-making
culture) 66

- MHER KUMUNTS** — Yeritsvank-Artsuanik monastic complex and the settlement
of Bagh in the historical Syunik province: *etymology of the toponym* 84

ESSAYS

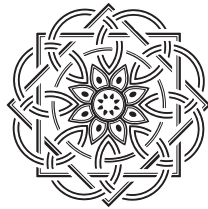
- KARINE ARAKELYAN** — The language of Arshag Chobanian's portrait 97
- ALEXANDER RIBIN** — The Christians of Nineveh. 105

LITERARY REVIEW

- ASATUR SARYAN** — Evaluation attempt 125

OBITUARY

- Gevorg Ter-Vardanyan. 142

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԿՈՆԴԱԿՆԵՐ. ՕՐՀՆՈՒԹԵԱՆ ԳՐԵՐ

Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. ԳԱՐԵԳԻՆ Բ. ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ

սրբատառ կոնդակը Ս. Ներսէս Շնորհալի հայրապետի մահուան 850-րդ տարելիցի կապակցութեամբ. 5

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆՔ

Գերագոյն հոգեւոր խորհրդի յայտարարութիւնը Բերձորի (Լաչինի) միջանցքի արգելափակման 100-րդ օրուայ վերաբերեալ. 9

Գերագոյն հոգեւոր խորհրդի ժողով 11

Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի դիւանապետ **ԳԵՐՇ. Տ. ԱՐՇԱԿ ԱՐՔ.**

ԽԱՉԱՏՐԵԱՆԻ զեկոյցը Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի 2022 թ.

գործունէութեան վերաբերեալ՝ ներկայացուած Գերագոյն հոգեւոր

խորհրդի ժողովում 14

ՔԱՐՈՉԽՕՍԱԿԱՆ

Տ. ԽԱԺԱԿ ԱՐՔ. ՊԱՐՍԱՄԵԱՆԻ քարոզը՝ խոսուած Ս. Գայանէ վանքում մատուցուած Ս. Պատարագին. 26

Տ. ՌՈՒԲԷՆ ՎՐԴ. ՉԱՐԳԱՐԵԱՆԻ քարոզը՝ խոսուած Ս. Գայանէ վանքում մատուցուած Ս. Պատարագին. 29

Տ. ԵՉՆԻԿ ԱՐՔ. ՊԵՏՐՈՍԵԱՆԻ քարոզը՝ խոսուած Ս. Գայանէ վանքում մատուցուած Ս. Պատարագին. 34

ԿՐՕՆԱԳԻՏԱԿԱՆ

ԱՐԱՄԱՅԻՍ ՍՐԿ. ԱԶԻԶԵԱՆ — Աւանդութիւններ եւ պատմական

յիշատակութիւններ Հայոց միւռոնի մասին 39

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ՄԵՆ — Կրօնի ակունքները 51

ՊԱՏՄԱԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

ԱՇԽԱՏԱԿԱՆ ՊՕԳՈՍԵԱՆ — Մայր Աթոռի թանգարանների գորգերի հաւաքածուն
(հիմնական տեսակներն ու դրանց նշանակությունը հայոց գորգագործական
մշակույթի ուսումնասիրման համար) 66

ՄՀԵՐ ՔՈՒՄՈՒՆՑ — Պատմական Սիւնիքի Բաղ գաւառի Երիցվանք-Արծուանիկ
վանական համալիրը եւ բնակավայրը. *տեղանունն ստուգաբանությւն* 84

ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ

ԿԱՐԻՆԷ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ — Արշակ Զօպանեանի դիմանկարի լեզուն 97

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ՌԻԲԻՆ — Նինուէի քրիստոնեաները 105

ԳՐԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ. ՄԱՏԵՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ

ԱՍԱՏՈՒՐ ՍԱՐԵԱՆ — Արժեւորման փորձ 125

ՄԱՀԱԳՐԱԿԱՆ

Գէորգ Տէր-Վարդանեան. 142

